

**МІНІСТЕРСТВО ЕКОЛОГІЇ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ
(Мінприроди)**

вул. Митрополита Василя Липківського, 35, м.Київ, 03035, тел. (044) 206-31-15, (044) 206-33-02,
факс (044) 206-31-07; E-mail: minprirody@menr.gov.ua Код ЄДРПОУ 37552996

№
11/10-1967 від 21.06.2019
на №

**Голові
Верховної Ради України
А. Парубію**

Міністерство екології та природних ресурсів України розглянуло запит народного депутата України В. Литвина від 18.06.2019 стосовно ситуації, яка склалася внаслідок функціонування Новоград-Волинського полігона твердих побутових відходів, та надало відповідь автору запиту (копія додається).

Додаток: копія листа Мінприроди від 01.08.2019 № 5/1-7/8530 на 11 арк. в 1 прим.

Міністр

Остап СЕМЕРАК

* 048046

Ушакова Марина
(044) 206 31 65

М2 Мінприроди
№5/1-7/8724-19 від 06.08.2019

МІНІСТЕРСТВО ЕКОЛОГІЇ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ (Мінприроди)

вул. Митрополита Василя Липківського, 35, м.Київ, 03035, тел. (044) 206-31-15, (044) 206-33-02,
факс (044) 206-31-07; E-mail: minpryrody@menr.gov.ua Код ЄДРПОУ 37552996

№ _____
на № 6/н від 18.06.2019

Народному депутату України
В. Литвину

Про екологічну ситуацію, яка склалася
внаслідок функціонування
Новоград-Волинського полігона
твердих побутових відходів

Шановний Володимире Михайловичу!

Міністерство екології та природних ресурсів України стосовно ситуації, яка склалася внаслідок функціонування Новоград-Волинського полігона твердих побутових відходів, повідомляє, що відповідно до вимог Закону України «Про центральні органи виконавчої влади», постанови Кабінету Міністрів України від 21.01.2015 № 32 «Про затвердження Положення про Міністерство екології та природних ресурсів України» та інших нормативно-правових актів доручило керівнику Державної екологічної інспекції України опрацювати порушені питання та вжити заходів у межах визначених повноважень.

Державна екологічна інспекція України про результати розгляду повідомила міністерство (копія відповіді додається).

Додатково надаємо копії листів Національної поліції України, Мінрегіону та Мінекономрозвитку стосовно порушеного у зверненні питання (копії листів додаються).

Додаток: згадане на 10 арк. в 1 прим.

З повагою

Міністр

Остап СЕМЕРАК

* 048043

ДЕРЖАВНА ЕКОЛОГІЧНА ІНСПЕКЦІЯ УКРАЇНИ

01042, м. Київ, Новопечерський пров. 3, корпус 2, тел./факс: (044) 521-20-40, тел. (044) 521-20-56

E-mail: info@dei.gov.ua, сайт: www.dei.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 37508533

№ _____

**Міністерство екології та
природних ресурсів України**

від "____" _____ 20__ р.

на № 1160/2-3-19

від "16" _____ 07 _____ 20__ р.

Про розігряд депутатського запиту

На виконання доручень заступника Міністра екології та природних ресурсів України Вакараша В.М. від 16.07.2019 № 1160/2-3-19 та Прем'єр-міністра України Гройсмана В.Б. від 15.07.2019 № 21549/1/1-19, Державна екологічна інспекція України розглянула лист Голови Верховної Ради України Парубія А.В. від 21.06.2019 № 11/10-1967 до депутатського запиту народного депутата України Литвина В.М. від 18.06.2019, оголошеного на засіданні Верховної Ради України 21.06.2019 щодо екологічної загрози у зв'язку з використанням Новоград-Волинського полігону твердих побутових відходів, вжиття невідкладних заходів з її недопущення та притягнення посадових осіб до відповідальності, та в межах повноважень повідомляє.

Частиною другою статті 19 Конституції України визначено, що органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Згідно із статтею 20² Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища» та пунктами 1, 7 Положення про Державну екологічну інспекцію України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 19.04.2017 № 275, Держекоінспекція є центральним органом виконавчої влади, який реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів та здійснює свої повноваження безпосередньо та через утворені в установленому порядку територіальні органи.

Державний нагляд (контроль) за додержанням вимог природоохоронного законодавства на території Житомирської та Рівненської областей здійснює Державна екологічна інспекція Поліського округу, відповідно до Положення про Державну екологічну інспекцію Поліського округу (далі – Інспекція), затвердженого наказом Державної екологічної інспекції України від 27.11.2018 № 257.

Державна екологічна інспекція України та її територіальні органи при здійсненні планових/позапланових заходів державного нагляду (контролю) керуються вимогами

Державна екологічна інспекція України
4593/2.3/2-3-19 від 25.07.2019

Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» (далі – Закон).

Відповідно до частини першої статті 6 Закону, підставою для проведення позапланових заходів державного нагляду (контролю) є, зокрема:

звернення фізичної особи (фізичних осіб) про порушення, що спричинило шкоду її (їхнім) правам, законним інтересам, життю чи здоров'ю, навколишньому природному середовищу чи безпеці держави, з додаванням документів чи їх копій, що підтверджують такі порушення (за наявності). Позаплановий захід у такому разі здійснюється виключно за погодженням центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у відповідній сфері державного нагляду (контролю), або відповідного державного колегіального органу.

У такому разі перед початком здійснення позапланового заходу державного нагляду (контролю) посадові особи органів державного нагляду (контролю) зобов'язані пред'явити керівнику чи уповноваженій особі суб'єкта господарювання – юридичної особи, її відокремленого підрозділу, фізичній особі – підприємцю або уповноваженій ним особі, крім документів, передбачених цим Законом, додатково копію погодження центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у відповідній сфері державного нагляду (контролю), або відповідного державного колегіального органу на проведення такої перевірки. Суб'єкти господарювання мають право не допускати посадових осіб органу державного нагляду (контролю) до здійснення заходів державного нагляду (контролю), якщо вони не пред'явили документи, передбачені цим абзацом.

Частиною другою статті 6 Закону визначено, що проведення позапланових заходів з інших підстав, крім передбачених цією статтею, забороняється, крім позапланових заходів, передбачених частиною четвертою статті 2 цього Закону.

Подання Держекоінспекцією до Міністерства екології та природних ресурсів України матеріалів щодо погодження на проведення позапланового заходу державного нагляду (контролю) здійснюється відповідно до абзацу п'ятого частини першої статті 6 Закону та визначається наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 15.01.2019 № 9 «Про деякі питання надання Міністерства екології та природних ресурсів України матеріалів щодо погодження на проведення позапланового заходу державного нагляду (контролю)» та наказом Держекоінспекції від 18.04.2019 № 137 «Про затвердження Методичних рекомендацій для подання Державною екологічною інспекцією України на погодження до Міністерства екології та природних ресурсів України матеріалів щодо проведення позапланового заходу державного нагляду (контролю) територіальними та міжрегіональними територіальними органами Державної екологічної інспекції України на підставі звернення фізичної особи (фізичних осіб) про порушення, що спричинило шкоду її (їхнім) правам, законним інтересам, життю чи здоров'ю, навколишньому природному середовищу чи безпеці держави».

Оскільки до вищезазначеного депутатського запиту не додано звернення фізичної особи (фізичних осіб), у Держекоінспекції та її територіальних органів наразі відсутні правові підстави для подання до Міністерства екології та природних ресурсів України матеріалів для отримання погодження на проведення позапланового заходу державного нагляду (контролю).

Водночас, Державна екологічна інспекція України листом від 26.06.2019 № 2.3/1184/046-19ПЗ на підставі листа Інспекції від 24.06.2019 № 2020/02/3-05 направила копії звернення фізичної особи Якубова В.О. від 20.06.2019 та інформаційної довідки до Міністерства екології та природних ресурсів України для розгляду та надання погодження на проведення позапланового заходу державного нагляду (контролю).

дотримання вимог природоохоронного законодавства Комунальним підприємством «Шляхрембуд» Новоград-Волинської міської ради (код ЄДРПОУ 38613389), яке здійснює утримання та експлуатацію полігону твердих побутових відходів м. Новоград-Волинського Житомирської області. Відповідно до листа Міністерства екології та природних ресурсів України від 16.07.2019 № 5/4.1-11/7735 щодо погодження проведення позапланового заходу державного нагляду (контролю) дотримання вимог природоохоронного законодавства вищезазначеним суб'єктом господарювання, Інспекцією готуються розпорядчі документи для проведення позапланової перевірки.

За інформацією Інспекції, в ході проведених планових позапланових заходів державного нагляду (контролю) встановлено, що рішенням виконавчого комітету Новоград-Волинської міської ради від 25.12.2013 № 340, ТОВ «Міськкомунсервіс» визначено надавачем послуг з вивезення твердих побутових відходів з приватного сектору, підприємств, установ, організацій м. Новоград-Волинський, у зв'язку з чим Управлінням житлово-комунального господарства, енергозбереження та комунальної власності Новоград-Волинської міської ради укладено договір з ТОВ «Міськкомунсервіс» від 27.12.2013 з терміном дії до 31.12.2019, стосовно надання вищевказаних послуг.

Також встановлено, що ТОВ «Міськкомунсервіс» здійснює утримання та експлуатацію полігону твердих побутових відходів (перший етап першої черги) з порушенням вимог природоохоронного законодавства, а саме: не розроблено інструкцію з експлуатації полігону твердих побутових відходів, з врахуванням специфіки виробництва, наявності засобів механізації і ресурсів для виконання робіт; на полігон твердих побутових відходів (перший етап першої черги прийнятий в експлуатацію) не розроблено, не погоджено та не зареєстровано паспорт місця видалення відходів; не встановлено автомобільні ваги для обліку кількості усіх видів відходів, що надходять на полігон твердих побутових відходів; відсутня вишка для візуального контролю виду відходів; при в'їзді на територію полігону не побудовано контрольно-дезінфікуючу зону; не встановлено звукове та біоакустичне обладнання для відлякування птахів; не здійснюється очищення фільтрату і стічних вод полігону, за прийнятою схемою: розбавленням технічною водою та 10 % розчином ванна в приймальному резервуарі та подальшим відведенням до каскаду біологічних ставків – відстійників з послідовною фільтрацією в ґрунт, відповідно до вимог позитивного висновку державної екологічної експертизи від 31.05.2007 № 2295/4/1-4-1176 в складі комплексного висновку державної експертизи від 31.05.2007 № 89-07 по робочому проекту «Коригування робочого проекту будівництва полігону ТПВ в м. Новоград-Волинський Житомирської області» та санітарно-технічного паспорта полігону твердих побутових відходів м. Новоград-Волинський, розробленого КП «Житомирводпроект» та погодженого першим заступником міського голови; не здійснюється моніторинг місця видалення відходів – полігону твердих побутових відходів (перший етап першої черги), а саме: не здійснюється виробничий контроль за станом атмосферного повітря, в тому числі на межі санітарно-захисної зони полігону; не здійснюється дослідження ґрунту на території полігону твердих побутових відходів та у межах санітарно-захисної зони (на відстані 50, 100, 200 і 500 м), відповідно до санітарно-технічного паспорта полігону; допускається розміщення, зберігання та видалення твердих побутових відходів, будівельних відходів за межами полігону (перший етап першої черги) на території господарської зони, в місцях не передбачених для розміщення відходів, в межах відведеної земельної ділянки.

У зв'язку з вищевикладеним, Державною екологічною інспекцією у Житомирській області неодноразово направлялись звернення до Новоград-Волинської міської ради

з метою приведення у відповідність з діючим законодавством України утримання та експлуатацію полігону твердих побутових відходів в урочищі Ржатківка на території Чижівської сільської ради Новоград-Волинського району та розірвання КП «Шляхрембуд» Новоград-Волинської міської ради договору від 02.01.2014 № 02012014 з ТОВ «Міськкомунсервіс» та самостійно здійснювати утримання та експлуатацію полігону – об'єкт комунальної власності.

За результатами звернення Державної екологічної інспекції у Житомирській області до прокуратури Житомирської області, постановою Рівненського апеляційного господарського суду від 30.01.2018 у справі № 906/779/17 частково задоволено апеляційну скаргу заступника прокурора Житомирської області від 16.11.2017. Рішення Господарського суду Житомирської області від 31.10.2017 у справі № 906/779/17 скасовано і прийнято нове рішення.

На виконання рішення суду ТОВ «Міськкомунсервіс» повернуто КП «Шляхрембуд» Новоград-Волинської міської ради закінчений об'єкт будівництва (перший етап першої черги) полігон твердих побутових відходів в урочищі Ржатківка Новоград-Волинського району Житомирської області.

Згідно довідки бухгалтера ТОВ «Міськкомунсервіс» від 10.01.2019 № 27, станом на 02.01.2019, ТОВ «Міськкомунсервіс» не є балансоутримувачем та не здійснює експлуатацію полігону твердих побутових відходів в урочищі Ржатківка Новоград-Волинського району, а лише здійснює збір та перевезення твердих побутових відходів від населення м. Новоград-Волинського Житомирської області.

У зв'язку із відсутністю іншого нового полігону по захороненню твердих побутових відходів та належної земельної ділянки, необхідної для створення нового полігону твердих побутових відходів, полігон твердих побутових відходів в урочищі Ржатківка, який експлуатується на даний час КП «Шляхрембуд» Новоград-Волинської міської ради, є єдиним місцем видалення та захоронення відходів, а тому тимчасова заборона експлуатації полігону твердих побутових відходів, як об'єкту життєзабезпечення міста обласного підпорядкування Новоград-Волинський, призведе до ще більших негативних наслідків для навколишнього природного середовища, ніж його функціонування за наявності виявлених порушень.

В.о. Голови

І. ЯКОВЛІСВ

**НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІЦІЯ
УКРАЇНИ**

**Міністерство екології та
природних ресурсів України**

вул. Богомольця, 10, м. Київ, 01601,
тел. 254-93-33, info@police.gov.ua
Ідентифікаційний код 40108578

23.07.2019 № 8616/05/24-2019

На № 21549/1/1-19 Від 15.07.2019

**Про виконання доручення
Уряду до депутатського запиту
народного депутата України
Литвина В.М.**

На виконання доручення Уряду від 15 липня 2019 року № 21549/1/1-19 у Національній поліції України в межах компетенції розглянуто оголошений на засіданні Верховної Ради України 21 червня 2019 року депутатський запит народного депутата України Литвина В.М. щодо ситуації, яка склалася навколо Новоград-Волинського полігону твердих побутових відходів, а також з інших питань.

Повідомляємо про те, що Новоград-Волинським відділом поліції Головного управління Національної поліції в Житомирській області проводиться досудове розслідування в окремому кримінальному провадженні за фактом самоуправних дій, учинених на вказаному полігоні.

Нагляд за додержанням законів під час проведення досудового розслідування в цьому кримінальному провадженні у формі процесуального керівництва досудовим розслідуванням здійснює відповідний прокурор Новоград-Волинської місцевої прокуратури Житомирської області.

Депутатський запит приєднано до матеріалів зазначеного кримінального провадження. Відомості, викладені народним депутатом України Литвином В.М., перевіряються в ході досудового розслідування.

На цей час досудове розслідування в цьому кримінальному провадженні триває, за його результатами буде прийнято рішення згідно з кримінальним процесуальним законодавством.

Одночасно інформуємо, що ст. 387 (Розголошення даних оперативно-розшукової діяльності, досудового розслідування) КК України передбачено кримінальну відповідальність за розголошення даних досудового розслідування, у зв'язку з чим більш детальні відомості щодо вказаного кримінального провадження надати неможливо.

**Заступник Голови – начальник
Головного слідчого управління**

Віталій НЕВГАД

МІНІСТЕРСТВО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ І ТОРГІВЛІ УКРАЇНИ
(Мінекономрозвитку)

вул. М. Грушевського 12/2 м. Київ 01008 тел. 253-93-94, факс 253-63-71
Web: <http://www.me.gov.ua>, e-mail: meconomy@me.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 37508596

№ _____

На № _____ від _____

Міністерство екології та
природних ресурсів України

Щодо надання пропозицій

На виконання доручення Прем'єр-міністра України Гройсмана В. Б. від 15.07.2019 № 21549/1/1-19 Мінекономрозвитку в межах компетенції розглянуло депутатський запит народного депутата України Литвина В. М. від 18.06.2019, який надійшов листом Голови Верховної Ради України Парубія А. В. від 21.06.2019 № 11/10-1967, щодо екологічної загрози у зв'язку з використанням Новоград-Волинського полігону твердих побутових відходів, вжиття невідкладних заходів з її недопущення та притягнення посадових осіб до відповідальності та повідомляє.

Головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування і реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища та екологічної безпеки, є Мінприроди відповідно до Положення про Міністерство екології та природних ресурсів України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.01.2015 № 32.

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 08.11.2017 № 820 схвалено Національну стратегію управління відходами в Україні до 2030 року (далі – Стратегія).

Реалізація Стратегії сприятиме впровадженню системи управління відходами на інноваційних засадах; розробленню відповідного законодавства; покращенню стану навколишнього природного середовища, а також санітарного та епідемічного благополуччя населення. Також планується залучення інвестицій у сферу поводження з відходами, створення сучасної інфраструктури, запровадження новітніх технологій, зменшення обсягів їх захоронення на полігонах тощо.

Для забезпечення узгоджених дій центральних і місцевих органів виконавчої влади з формування та реалізації державної політики у сфері поводження з відходами постановою Кабінету Міністрів України від 25.04.2018

ДОКУМЕНТ ЄЕД Мінекономрозвитку АСКОД

Сертифікат [20B4E4ED0D30998C04000000987E1800C0346500](#)

Підписувач [Бровченко Юрій Петрович](#)

Дійсний з [09.07.2018 0:00:00](#) по [09.07.2020 0:00:00](#)

Мінекономрозвитку

Н4В" НВВ&* ?! рЕО

3804-05/31131-03 від 29.07.2019 13:07:45

№ 313 утворено Координаційну раду з питань реалізації Національної стратегії управління відходами в Україні до 2030 року.

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 20.02.2019 № 117 затверджено Національний план управління відходами до 2030 року (далі – Національний план).

Очікується, що визначені в Національному плані завдання і практичні заходи дозволять Україні вже до 2030 року перейти на нову модель поводження з відходами, яка діє в країнах Європейського Союзу.

Зокрема, Мінприроди з іншими заінтересованими центральними органами виконавчої влади необхідно розробити проекти наказів про затвердження методичних рекомендацій щодо сталих зелених державних закупівель; затвердження довідкових документів з найкращих доступних технологій щодо відходів; порядок розроблення та затвердження регіональних планів управління відходами; порядок розроблення суб'єктами господарювання планів управління відходами видобувної промисловості.

Відповідно до п. 2.3.3 Стратегії розвитку Житомирської області на період до 2020 року, затвердженої рішенням Житомирської обласної ради від 10.09.2015 № 1585, передбачено придбання за рахунок коштів місцевих бюджетів та коштів міжнародної технічної допомоги обладнання, облаштування полігонів твердих побутових відходів та забезпечення технікою для санітарного очищення сіл та малих міст, найбільш готових до впровадження систем управління твердими побутовими відходами.

Повідомляємо, що відповідно до статті 91 Бюджетного кодексу України видатки на місцеві програми розвитку житлово-комунального господарства та програми природоохоронних заходів місцевого значення належать до видатків місцевих бюджетів, що можуть фінансуватися з усіх місцевих бюджетів.

Разом з тим повідомляємо, що у разі надходження проектів відповідних нормативно-правових актів Мінекономрозвитку візьме участь у їх опрацюванні у встановленому законодавством порядку.

Заступник Міністра економічного
розвитку і торгівлі України

Юрій БРОВЧЕНКО

**МІНІСТЕРСТВО РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ,
БУДІВНИЦТВА ТА ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОГО
ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ
(МІНРЕГІОН)**

вул. Велика Житомирська, 9, м. Київ, 01601, тел. (044) 278-82-90, 284-05-54, факс 278-83-90

E-mail: minregion@minregion.gov.ua, код ЄДРПОУ 37471928

№ _____

на № _____

від _____

**Міністерство екології та
природних ресурсів України**

На виконання доручення Прем'єр-міністра України Гройсмана В.Б. від 15.07.2019 № 21549/1/1-19 до листа Голови Верховної Ради України Парубія А.В. від 21.07.2019 № 11/10-1967 Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України розглянуло депутатський запит народного депутата України Литвина В.М., оголошений на засіданні Верховної Ради України 21.06.2019, стосовно питань експлуатації полігону твердих побутових відходів у місті Новоград-Волинську Житомирської області та у межах компетенції повідомляє.

Вирішення питань збирання, транспортування, утилізації та знешкодження побутових відходів статтею 30 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» віднесено до власних (самоврядних) повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад.

Статтею 26 даного Закону встановлено виключну компетенцію сільських, селищних, міських рад вирішувати на пленарних засіданнях питання надання відповідно до законодавства згоди на розміщення на території села, селища, міста нових об'єктів, у тому числі місць чи об'єктів для розміщення відходів, сфера екологічного впливу діяльності яких згідно з чинними нормативами включає відповідну територію.

Відповідно до статей 20 та 21 Закону України «Про відходи» до виключної компетенції місцевих органів влади віднесено повноваження щодо організації збирання і видалення побутових та інших відходів, вирішення питань щодо розміщення на території села, селища, міста об'єктів поводження з відходами, надання згоди на розміщення місць чи об'єктів для зберігання та захоронення відходів, сфера екологічного впливу функціонування яких згідно з чинними нормативами включає відповідну адміністративно-територіальну одиницю, розроблення та затвердження схем

МІНРЕГІОН

№1/11.1/6514-19 від 19.07.2019

1557804

Підписано ЕЦП
Кругляк Едуард Борисович
19.07.2019 07:18

санітарного очищення населених пунктів, а також здійснення контролю за додержанням юридичними та фізичними особами вимог у сфері поводження з виробничими та побутовими відходами відповідно до закону та розгляд справ про адміністративні правопорушення або передача їх матеріалів на розгляд інших державних органів у разі порушення законодавства про відходи.

Наразі зазначаємо, що проектування нового будівництва полігонів твердих побутових відходів має здійснюватися відповідно до ДБН В.2.4-2-2005 «Полігони твердих побутових відходів. Основи проектування».

Крім того, необхідно враховувати положення Національної стратегії управління відходами України до 2030 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 08.11.2017 № 820-р, де передбачено створення умов для підвищення стандартів життя населення шляхом впровадження системного підходу до поводження з відходами на державному та регіональному рівні, зменшення обсягів утворення відходів та збільшення обсягу їх переробки та повторного використання.

Заступник Міністра

Е. КРУГЛЯК

Полтораченко Л.І.
Пляшкова О.В.
Тел. 207-1-805

МІНРЕГІОН
№1/11.1/6514-19 від 19.07.2019
1557804

Підписано ЕЦП
Кругляк Едуард Борисович
19.07.2019 07:18